

VILNIAUS
PEDAGOGINIS
UNIVERSITETAS

MOKSLO
DARBAI

ISTORIJA

2 0 1 0 / 1
V I L N I U S

LXXVII/77

ISTORIJA L X X V I I / 7 7
2 0 1 0 / 1

ISSN 1392-0456

Vilniaus pedagoginis universitetas, T. Ševčenkos g. 31, LT-03111 Vilnius
<http://www.vpu.lt/leidykla>
Leidiny s eina nuo 1958 m.

Redakcinė kolegija

- Prof. dr. Jūratė Baranova, Vilniaus pedagoginis universitetas (filosofija 01 H)
Doc. dr. Romas Batūra, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (istorija 05 H)
Prof. dr. Adomas Butrimas, Vilniaus dailės akademija (istorija 05 H)
Ph.D. Christoph Dieckmann, Keele universitetas, Jungtinė karalystė (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Romualdas Grigas, Lietuvos MA narys korespondentas, Vilniaus pedagoginis universitetas (sociologija 05 S)
Prof. dr. Eugenijus Jovaiša, Lietuvos MA akademikas ekspertas (vyr. redaktorius),
Vilniaus pedagoginis universitetas (istorija 05 H)
Prof. dr. Jūratė Kiaupienė, Lietuvos istorijos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas (istorija 05 H)
Prof. dr. Libertas Klimka, Vilniaus pedagoginis universitetas (fizika 02 P, istorija 05 H)
Ph.D. Virgilijus Krapauskas, Šiaurės vakarų Indianos universitetas, Kolumbijos koledžas, JAV (istorija 05 H)
Doc. dr. Antanas Kulakauskas, Mykolo Romerio universitetas (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Mykolas Michelbertas, Vilniaus universitetas (istorija 05 H)
Prof. dr. Juozas Skirius, Vilniaus pedagoginis universitetas (istorija 05 H)
Prof. dr. Petras Stankevičius, Vilniaus pedagoginis universitetas (ekonomika 04 S)
Assoc. prof. Ph.D. Saulius Sužiedėlis, Milersvilio universitetas, JAV (istorija 05 H)
Doc. Ph.D. Joachim Tauber, Nordost institutas (Liuneburgas), Hamburgo universitetas, Vokietija (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Antanas Tyla, Lietuvos istorijos institutas (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Liudas Truska, Vilniaus pedagoginis universitetas (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Vladas Žulkus, Klaipėdos universitetas (istorija 05 H)
Assoc. prof. Ph.D. Theodore R. Weeks, Pietų Ilinojaus universitetas, JAV (istorija 05 H)

Atsakingoji redaktorė doc. dr. Sandra GRIGARAVIČIŪTĖ, Vilniaus pedagoginis universitetas
Redaktorė Veronika ŠIDLAUSKAITĖ
Vertėja doc. dr. Janina BUITKIENĖ
Maketuotoja Laura BARISIENĖ

Informacija apie žurnalo referavimą duomenų bazėse:

Historical abstracts – <http://support.ebscohost.com/>, C.E.E.O.L. – Central and Eastern European Online Library) – <http://www.ceeol.com/>, CSA: Sociological Abstracts – <http://www.csa.com/>, CSA Worldwide Political Science Abstracts – <http://www.csa.com/>, MLA: Modern Language Association International Bibliography – <http://www.mla.org/>, EBSCO Publishing: Academic Search Complete – <http://www.ebscohost.com/thisTopic.php?marketID=1&topicID=633>, EBSCO Publishing: TOC

Turinys

IŠ TAUTOS PRAEITIES

- Irena KAMINSKAITĖ
Mediniai stalo indai ir įrankiai Vilniaus žemutinėje pilyje 3
- Domininkas BURBA
Valdų antpuoliai Vilniaus paviete XVIII amžiaus viduryje (statistika, dalyvių socialinė sudėtis, smurto laipsnis) 27
- Vitalija STRAVINSKIENĖ
Tarpetniniai lenkų ir lietuvių santykiai Rytų ir Pietryčių Lietuvoje 1953–1959 m. 42

MOKSLO ISTORIJA

- Romualdas JUZEFOVIČIUS
Akademinė Ernesto Galvanausko veikla Klaipėdoje (1934–1939 m.) 52

MEMUARAI

- Dalia LEINARTĖ
Karen Ofen: „Prieš vėją: nepriklausomos istorikės karjera“ 60

POŽIŪRIS

- Inga STEPUKONIENĖ
Lietuvių ir latvių istorinio romano perspektyvos: tarp tikrovės ir fikcijos . . . 68
- Danutė MILEVIČIENĖ
Moralės dimensija politinėje kultūroje 75

RECENZIJOS

- Rasa PAUKŠTYTĖ-ŠAKNIENĖ
Naujas papročių ir liaudies religingumo tyrinėjimas 80
- Regina LAUKAITYTĖ
Pirmoji XX amžiaus Lietuvos bažnyčių dailės studija 83

Content

FROM THE PAST OF THE NATION

- Irutė KAMINSKAITĖ
Wooden Tableware in Vilnius Lower Castle 3
- Domininkas BURBA
Estate Raids in Vilnius District in the mid-18th Century (statistics, social composition of the raiders, degree of violence) 27
- Vitalija STRAVINSKIENĖ
Ethnic Relations Between the Poles and the Lithuanians in the Eastern and Southeastern Lithuania in 1953–1959 42

HISTORY OF SCIENCE

- Romualdas JUZEFOVIČIUS
Ernestas Galvanauskas' Academic Activity in Klaipėda (1934–1939) 52

MEMOIR

- Dalia LEINARTĖ
Karen Offen: "Against the Wind: the Career of an Independent Historian" 60

ATTITUDE

- Inga STEPUKONIENĖ
Perspectives of Lithuanian and Latvian Historical Novel: Between Reality and Fiction 68
- Danutė MILEVIČIENĖ
Moral Dimension in Political Culture 75

REVIEWS

- Rasa PAUKŠTYTĖ-ŠAKNIENĖ
Modern Research of Folk Traditions and Religiosity 80
- Regina LAUKAITYTĖ
The First Art Study of Lithuanian Churches in the 20th Century 83

11 sp. l. Tir. 150 egz. Užsak. Nr. 10-059
Išleido Vilniaus pedagoginis universitetas, Studentų g. 39, LT-08106 Vilnius.
Maketavo ir spausdino VPU leidykla, T. Ševčenkos g. 31, LT-03111 Vilnius.
Kaina sutartinė.